

Реформування служби боротьби з економічною злочинністю в умовах євроінтеграції

Косенчук В.О., Ярошенко Р.В., слухачі Миколаївського відділення ННІЗН НАВС

Науковий керівник: кандидат наук з державного управління *Сірий Ю.М.*

В умовах сьогодення та євроінтеграції органи внутрішніх справ України переживають не найкращі часи. Це стосується як всієї міліції загалом, так і одного з підрозділів кримінального блоку - державної служби боротьби з економічною злочинністю.

16 березня 1937 року наказом наркома внутрішніх справ СРСР Єжова № 0018 в складі Головного управління робітничо-селянської міліції НКВС СРСР було сформовано відділ по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності та спекуляцією. Дана служба стала основою для формування в умовах незалежності України Державної служби боротьби з економічною злочинністю МВС України (далі ДСБЕЗ), що затверджено постановою КМУ № 510 від 05 липня 1993 року. Після створення служба ДСБЕЗ перейняла функції та повноваження радянського ОБХСС та її діяльність регулювалася нормативними документами радянських часів, які вже в 1990-х роках були застарілими. Пізніше, в 2012 вищевказана постанова КМУ втратила чинність, а подальша

діяльність ДСБЕЗ окрім загальних нормативних документів регулюється наказом МВС України № 769 від 03.09.2012 «Про організацію діяльності підрозділів державної служби боротьби з економічною злочинністю Міністерства внутрішніх справ».

За весь період існування ДСБЕЗ функції та повноваження співробітників не вдосконалювалися. З часом повага до підрозділу «білих комірців», як і в цілому до міліції, знизилася. Шлях повернення іміджу структури частково полягає в запровадженні більш жорстких санкцій за вчинення правопорушень в сфері економіки, при цьому не втративши довіру з боку громадськості. Хотілось би отримати більше повноважень та самостійності у залученні спеціалістів і фахівців різних галузей при проведенні перевірок з метою ефективного та швидкого виявлення правопорушень у сфері економіки. Також однією із пропозицій є збільшити фінансування працівників ДСБЕЗ, та як наслідок викоринити внутрішню корупцію. До теперішнього часу основні завдання служби полягають в попередженні, виявленні і розкритті злочинів у сфері економіки, у тому числі з протидії злочинам в органах державної влади, проти власності, у сфері інтелектуальної власності, викриття фактів хабарництва та корупції, розкрадання бюджетних коштів а також забезпечення відшкодування завданих зазначеними злочинами збитків. Не дивлячись на спрямованість підрозділів ДСБЕЗ в даних напрямках роботи, незалежно від працівників в повсякденній діяльності існує ряд проблем та труднощів, «породжених системою», які негативно впливають на кінцевий результат. Основними є залучення працівників на місця до виконання задач, не пов'язаних з боротьбою в сфері економіки, а які більше стосуються блоку громадської безпеки МВС України - патрулювання, участь в припиненні масових заворушень, охорона громадського порядку, чергування на контрольно-пропускних пунктах на автомагістралях, конвоювання злочинців та інші завдання. Також однією з проблем хотілось би відмітити залежність від органів прокуратури, що полягає у відсутності порозуміння між наглядом прокурором з однієї сторони, та слідчим і працівником ДСБЕЗ, з іншої. Існують випадки, коли наглядовий прокурор, побоюючись можливих наслідків за виправданій вирок суду, вагається погодити повідомлення про підозру по кримінальному провадженні, незважаючи на наявність в діях тієї чи іншої особи складу кримінального правопорушення. Недосконалою та несправедливою є система оцінювання діяльності працівників ДСБЕЗ. Критерії оцінки полягають у формуванні «сухих» цифр в таблицях Excel, що є пережитком радянської системи. Доречніше б було оцінювати діяльність ДСБЕЗ по рівню довіри населення та розвитку держави поза механізмом розкрадання бюджетних коштів та корупційних проявів.

З моменту незалежності України та до сьогодні факти розкрадання бюджетних коштів та корупції набувають все більших обертів. З недавнього часу, з моменту зміни влади в країні, у співробітників ДСБЕЗ з'явилася можливість працювати в оновленій структурі, проте скорочення штату співробітників до 50 % є безглуздом, оскільки корупція в державі до кінця не викоринена та економіка переживає не найкращі часи.

Актуальним є питання відносин між ДСБЕЗ МВС та представниками малого та середнього бізнесу. Не є секретом той факт, що до 2011 року перевірки малого та середнього бізнесу працівники ДСБЕЗ проводили за наявності «припису». В зв'язку з недосконалістю законодавства щодо отримання дозвільних документів для ведення господарської діяльності, працівниками ДСБЕЗ в більшості випадків виявлялися ті чи інші порушення. Таким чином з одного боку відбувалося посилення контролю щодо дотримання вимог законодавства, фіскальної дисципліни, з іншого боку послаблення контролю -

розуміючи складність по усуненню недоліків в веденні підприємницької чи господарської діяльності, співробітники ДСБЕЗ йшли на зустріч підприємцям та надавали час для виправлення становища. В разі виникнення труднощів у підприємств, які полегали в тиску з боку чиновників та створення умов, які б наштотували підприємця на давання неправомірної вигоди, дані чиновники відразу привертати увагу співробітників ДСБЕЗ та відносно них проводилися оперативні заходи. Дієвим кроком було б запровадження державою спрощення доступу суб'єктів малого та середнього бізнесу до фінансово кредитних ресурсів на пільгових умовах, при цьому покласти контроль за цільовим використанням державних коштів на працівників ДСБЕЗ.

Стосовно реформування системи МВС та створення нових підрозділів, на яких буде покладено функції боротьби з економічною злочинністю та корупцією, слід в умовах євроінтеграції переймати досвід зарубіжних країн, рівень корупції яких в рази менше, ніж в Україні. Були б доцільні наступні нововведення - створення солідної нормативно-правової бази з однозначною підтримкою її суспільством, заклавши принципи попередження та застереження вчинення злочинів у кожному нормативно-правовому акті, що визначають конкретну сферу діяльності; знищення матеріальної, насамперед фінансової бази злочинних угруповань, запровадити обов'язок банківських установ надавати правоохоронним органам інформацію про операції з грошима у розмірі понад 100 тис. грн. за умов, що ця інформація буде використана виключно для встановлення джерела походження коштів; створення реєстру корумпованих фірм, суть якого полягає в тому, що фірма та особи, які причетні до її діяльності, яка включена до такого реєстру, позбавляється права виконувати будь-які державні замовлення, стає об'єктом більш пильної уваги з боку правоохоронних органів; задіяння громадськості у боротьбі з корупцією.

Концептуальні підходи до реформування правового регулювання управління державною власністю

Кравчук О.О., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського та адміністративного права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

З урахуванням сутнісних особливостей держави як власника, реалізація її права власності (володіння, користування, розпорядження певними майновими об'єктами) завжди здійснюється не безпосередньо номінальним власником (державою), а державними органами, підприємствами, організаціями, установами, які перебувають між собою в субординаційних та координаційних взаємозв'язках, і здійснюють безпосередньо відповідні правомочності як результат особливого об'єктивно необхідного організуючого владного впливу, що являє собою публічну управлінську діяльність - управління державною власністю. З ґносеологічної точки зору, це дозволяє розглядати державну власність як об'єкт управління, а відповідно управління державною власністю - як об'єкт адміністративно-правового регулювання.

З метою реалізації основних засад внутрішньої і зовнішньої політики, забезпечення повномірної реалізації прав і свобод людини і громадянина, належної реалізації всіх завдань і функцій сучасної держави, державна політика у сфері управління державною власністю в Україні має спрямовувати свої пріоритети на зміцнення і розбудову цієї форми власності поряд із іншими її формами. На сьогодні існує нагальна потреба реформування управління державною власністю, в якості одного з напрямків здійснення якого